



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІК ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ID 6627

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	071 Облік і оподаткування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Діджитал-облік та консалтинг (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Кундеус Олександр Михайлович, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	засвоєння теорії і практики бухгалтерського обліку в будівництві, сільському господарстві, торгівлі, громадському харчуванні, автомобільному транспорті, туризмі.
Формат курсу	Змішаний - курс, що передбачає проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння викладеного матеріалу та виконання курсової роботи, має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	Інтегральної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. Загальних: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності Спеціальних (фахових): здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій; здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
Програмні результати навчання з ОП	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 3; лекції — 16 год.; практичні заняття — 32 год.; самостійна робота — 42 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 3; лекції — 6 год.; практичні заняття — 4 год.; самостійна робота — 80 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 4; семестр — 7; Вибіркова дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: залік Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Бухгалтерський облік (загальна теорія), Економіка підприємства, Діджиталізація обліку, аналізу та контролю в цифровій економіці.
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Студент повинен бути впевненим користувачем прикладних програм Microsoft Office.

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Тема 1. Облік у будівельному виробництві		
Особливості будівельного виробництва та їх вплив на організацію обліку. Первинний, синтетичний та аналітичний облік витрат в будівельній організації. Особливості формування собівартості будівельно-монтажних робіт за будівельним контрактом. Визнання витрат та доходів за будівельним контрактом. Облік здачі (реалізації) підрядних робіт і розрахунків із замовниками.	4	2
Тема 2. Облік у сільському господарстві		
Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах як складова частина системи бухгалтерського обліку в Україні. Облік витрат у сільськогосподарських підприємствах: характеристика витрат за об'єктами і статтями; облік витрат на виробництво сільськогосподарської продукції (робіт, послуг); облік витрат на виконання робіт машинно-тракторного парку.	2	1
Тема 3. Облік на підприємствах торгівлі		
Особливості організації бухгалтерського обліку на торговельному підприємстві. Облік товарних операцій в оптовій торгівлі. Облік оприбуткування товарів на оптових базах та складах. Облік реалізації товарів. Собівартість реалізованих товарів та продукції власного виробництва.	2	0,5
Тема 4. Облік на автотранспортних підприємствах		
Особливості діяльності автотранспортних підприємств та їх вплив на організацію обліку. Документальне оформлення вантажних та пасажирських перевезень на території України. Відображення у бухгалтерському і податковому обліку операцій з перевезенням вантажів та пасажирів автомобільним транспортом. Калькулювання собівартості автотранспортних перевезень	2	0,5
Тема 5. Облік у громадському харчуванні		
Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку в громадському харчуванні. Документальне оформлення та облік надходження сировини і товарів. Облік тари. Документальне оформлення та облік процесу виробництва готової продукції. Облік реалізації купівельних товарів та продукції власного виробництва	2	1
Тема 6. Облік на підприємствах житлово-комунального господарства		
Характеристика житлово-комунального господарства, як галузі народного господарства. Документальне оформлення та особливості обліку основних засобів в житлово-комунальному господарстві. Облік затрат на виробництво і калькулювання собівартості робіт (послуг) в житлово-комунальному господарстві.	2	0,5
Тема 7. Облік у туристичній діяльності		
Поняття про туристичну діяльність та організаційні основи бухгалтерського обліку. Нормативна база та передумови здійснення туристичної діяльності. Основні принципи організації та методики бухгалтерського обліку в туризмі.	2	0,5

Практичні заняття (теми)	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
Тема 1. Облік у будівельному виробництві	6	1
Тема 2. Облік у сільському господарстві	6	0,5
Тема 3. Облік на підприємствах торгівлі	4	0,5
Тема 4. Облік на автотранспортних підприємствах	4	0,5
Тема 5. Облік у громадському харчуванні	4	0,5
Тема 6. Облік на підприємствах житлово-комунального господарства	4	0,5
Тема 7. Облік у туристичній діяльності	4	0,5
	РАЗОМ:	32 4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

- опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції
- виконання курсових робіт
- підготовка та складання екзамену, тестування

1. Методичні вказівки та навчальні завдання для самостійної роботи із дисципліни «Облік за видами економічної діяльності» для бакалаврів усіх форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / О.М. Кундеус. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2024. 25с.
2. Методичні вказівки та навчальні завдання для проведення практичних занять із дисципліни «Облік за видами економічної діяльності» для бакалаврів усіх форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / О.М. Кундеус. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2024. 52 с.
3. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Облік за видами економічної діяльності» / О.М. Кундеус. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2024. 188 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Крупка Я. Д., Кулинич М. Б., Сафарова А. Т. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : навч. посіб. для студентів усіх форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 500 с.
2. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : підручник / А. Г. Загородній [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 319 с.
3. Карпенко Є. А., Поддубна Н. М. Облік і внутрішній контроль товарів на підприємствах торгівлі системи споживчої кооперації в умовах інформаційних технологій: монографія. ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". Полтава : ПУЕТ, 2021.
4. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти. / За ред. В. Я. Плаксієнка., 2020. 440 с.

Допоміжна:

1. Бабурнич, Н. Автоматизація обліку бізнес-процесів у торгівлі: проблеми, етапи здійснення та огляд програмних рішень. // Трансформаційна економіка, 2024. №2 (07), 7-12. URL :<https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-1>.
2. Білоус О., Кундеус О. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2023. № 4 (83). С. 56-61. URL :DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.056.
3. Блакита Г. В., Гладій І. О., Дзюба О. М., Бровко О. Т.. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві: навч. Посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 288 с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (з наступними змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Гуцаленко Л., Молдован М. Фінансові результати в системі обліку підприємств агробізнесу. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 2024. №330(3), 317-322. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-330-48>.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 16.07.1999 р. № 996-XIV(з наступними змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>
7. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 11 серпня 1994 р. № 69 (з наступними змінами і доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
8. Качула С.В., Буштін А.А. Особливості формування доходів та прибутку сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2021. №21-22. С. 57-62.
9. Кирильєва Л., Поливана Л., Кащена Н., Наумова Т. Акімова Н. Організаційні аспекти формування інформаційно-аналітичного сервісу управління підприємствами торгівлі в період цифровізації. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2023. №3(50). 127-138. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcартр.3.50.2023.3996>.
10. Колісник О. П., Приходько К. К. Облік і контроль основних засобів в умовах воєнного стану. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. № 7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-09-03/2023-7-09-03>
11. Кундеус О., Зарудна Н., Трухоновець Б. Історична та економічна сутність зобов'язань для цілей обліку та оподаткування // Галицький економічний вісник. № 6 (85) 2023 URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu Galician economic journal.
12. Кундеус О.М., Зарудна Н.Я. Обґрунтування необхідності автоматизації обліку підприємств сфери послуг. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку в умовах глобалізації : моногр. / [З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. З.-М. В. Задорожного. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка» 2020. 295 с. С. 54–63.
13. Кундеус О.М., Зарудна Н.Я. Облік засобів захисту працівників підприємств сфери послуг в час карантинних обмежень. Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів: матеріали Міжнар. круглого столу, 28 травня 2021 р. Том 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 277 с. С. 211–213.
14. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку за журнально-ордерною формою на підприємствах агропромислового комплексу: Затв. наказом

Міністерства аграрної політики України від 7 березня 2001 р. № 49. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

15. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

16. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: Затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22 травня 2002 р. № 145. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

17. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт: Затв. наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 7 травня 2002 р. № 81. (з наст/ змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

18. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Затв. наказом Міністерства транспорту України від 5 лютого 2001 р. № 65. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

19. Муравський В., Кундеус О., Грицишин А., Луців Р. “Облік у smartмісті з комбінованим використанням технології Інтернет речей та геоінформаційних систем”. // Вісник Економіки, no. 2, July 2023, pp. 41-57, URL: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.02.041>.

20. Новак Н.П., Коваль С.В. Удосконалення нормативно-законодавчого забезпечення обліку фінансових результатів аграрних підприємств на засадах гармонізації його складників // Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 4. С. 30-35. <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3022/3058>

21. Овчарова Н. Система облікового забезпечення як детермінанта сталого розвитку сільськогосподарських підприємств. Економіка та суспільство, 2024. №65. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-70>

22. План рахунків та інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 і зареєстровано Міністерством юстиції України 21 грудня 1999 р., № 892/4185. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

23. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (з наступними змінами та доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

24. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88 (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

25. Положення про підрядні контракти у будівництві України: Затв. науково-технічною радою Міністерства України у справах будівництва і архітектури, протокол від 15 грудня 1995 р. № 9. (з наступними змінами і доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

26. Положення про технічне обслуговування й ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту: Затв. наказом Міністерства транспорту України від 30 березня 1998 р. № 102. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

27. Польова О., Маліцький П., Манеляк І. Обліково-інформаційне забезпечення формування бухгалтерської звітності в АПК // Економіка та суспільство. 2024. № 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-126>.

28. Порядок і умови організації перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом: Затв. наказом Міністерства транспорту України від 21 січня 1998 р. № 21 (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

29. Правила визначення вартості будівництва (ДБН Д.1.1-1-2000): Затв. наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України 27 серпня 2000 р. № 174. <http://zakon1.rada.gov.ua>

30. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: Затв. наказом Міністерства транспорту України від 18 лютого 1997 р. № 176. (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

31. Правила перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні: Затв. наказом Міністерства Транспорту України від 14 липня 1997 р. № 363 (з наступними змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

32. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України, прийнятий Верховною Радою України 6 липня 1995 р., № 265/95 (зі змінами і доповненнями) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

33. Пугаченко О., Зарудна Н., Кундеус О. Облік праці та її оплати у закладах дошкільної освіти // Економіка та суспільство, 2024. №59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-39>.

34. Пугаченко О., Зарудна Н., Кундеус О. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. // Економіка та суспільство, 2023. №47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57>.

35. Сарапіна О. А., Пінчук Т. А., Шрам Т. В. Облік загальнопромислових витрат в управлінні сільськогосподарським підприємством. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Сер. Економіка і управління. 2020. № 3. С. 165–171.

36. Торгівля: актуальні питання обліку : практ. керівництво / [голов. ред. І. Єгорова]. Дніпро : Баланс-Клуб, 2020. 94 с.

37. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (з наступними змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

38. Чабанюк О.М., Кузьмінська К. І., Основні підходи до організації обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємств торгівельно-розважального комплексу // Вісник Херсонського національного технічного університету № 2(73) '2020

39. Шевчук Н. М. Любченко О. В. Формування обліково-інформаційної системи для управління фінансовими результатами лісогосподарського підприємства. Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти і технологій в XXI столітті : збірник тез доповідей Міжнар. наук.-практ. Конф. (Кременчук, 15 лютого 2024 р.). Кременчук : ЦФЕНД, 2024. С. 62-63с.

40. Ясінська А., Река В. Вплив специфіки будівельних організацій на побудову системи управлінського обліку. // Економіка та суспільство, 2024. 61. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-163>.

41. Kundeus O.M., Zarudna N.Y. The meaning of the term «service» for accounting and taxation purposes. The VII th International scientific and practical conference «Topical issues of science and practice», November 02-06, 2020 London, Great Britain 2020. 781 p. P. 90–93.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. ЕНК (ID 6627) <https://dl.tntu.edu.ua/bounce.php?course=2379>
2. Бібліотека ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Електронна бібліотека. URL:<http://lib.meta.ua/>
4. Студентська електронна бібліотека URL:<http://www.lib.ua-ru.net/>
5. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Міністерство фінансів України URL:www.minfin.gov.ua
7. Законодавство України URL:www.ukrpravo.com

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі . Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		20	20		25	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Практичне заняття №1	2	Тема 5	Практичне заняття №9	2		
Тема 2	Практичне заняття №2	2	Тема 6	Практичне заняття №10	2		
Тема 3	Практичне заняття №3	3	Тема 7	Практичне заняття №11	3		
Тема 4	Практичне заняття №4	3	Тема 8	Практичне заняття №12	3		
	Практичне заняття №5	2		Практичне заняття №13	2		
	Практичне заняття №6	3		Практичне заняття №14	3		
	Практичне заняття №7	2		Практичне заняття №15	2		
	Практичне заняття №8	3		Практичне заняття №16	3		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність

Шкала ECTS

Оцінка за національною шкалою

90-100

A

Відмінно

82-89

B

Добре

75-81

C

Добре

67-74

D

Задовільно

60-66

E

Задовільно

35-59

FX

Незадовільно з можливістю повторного складання

1-34

F

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «30» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ОА

Тетяна КОРОЛЮК